

Урок № 8

Особливості будови опису пам'яток історії та культури. Вибірковий усний переказ розповідного тексту з елементами опису пам'яток історії та культури в художньому стилі

Вправа
«Опис пам'ятки культури “Львівська опера” за медіатекстами»

Опис. Урок розвитку мовлення передбачає читання, перегляд та аналіз учнями медіатекстів про пам'ятки історії та культури. На основі запропонованого матеріалу учні практикуватимуться як у переказі розповідного тексту, так і в розрізненні різних стилів мовлення. Перед цим уроком бажано дати учням домашнє завдання: прочитати статтю у Вікіпедії «Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької» із завданням обрати факти для опису цієї пам'ятки культури. Дуже важливо, щоб учні перед уроком опрацювали матеріал з уроку 1 про Вікіпедію — це їм дозволить зважено ставитися до даних, наведених там.

Вправу з порівняння описів наукового та художньо-публіцистичного стилів бажано виконувати, спираючись на загальне розуміння учнями правил побудови опису пам'яток культури й історії. Бажано також використовувати навички, сформовані вправою з аудіювання медіатексту, що містить елементи опису пам'ятки історії та культури, набуті учнями вміння оцінити відмінності медіатекстів різного призначення та вирізнити специфічні елементи журналістського тексту.

Учень має знати

- » особливості будови опису пам'ятки історії й культури.

Учень має розуміти

- » важливість дослідження, вивчення і збереження пам'яток історії та культури.

Учень має вміти

- » розпізнавати вжиті у прослуханому тексті типи мовлення: розповідь, роздум, опис;
- » розпізнавати в тексті розповідного характеру опис пам'ятки історії та культури, аналізувати його будову;
- » переказувати і створювати тексти різних стилів із поєднанням різних типів мовлення.

Вправа «Опис пам'ятки культури «Львівська опера» за медіатекстами»

Мета

- » сприяти розумінню учнями різниці в описах наукового та художньо-публіцистичного стилів;
- » допомогти усвідомленню учнями специфіки побудови медіатекстів;
- » продовжити формування навичок розрізнення, з одного боку, фактів та, з іншого боку, коментарів та оцінок журналіста.

Уміння і навички з інфомедійної грамотності

- » уміння відрізняти факти від суджень;
- » уміння систематизувати інформацію, висувати гіпотези й оцінювати альтернативи.

Що необхідно підготувати до уроку

- » проєктор;
- » комп'ютер;
- » дошка (або фліпчарт);
- » маркер (або крейду);
- » медіатексти про Львівську оперу (вивести на екран веб-сторінку або показати слайд презентації);
- » відеоролик про Львівську оперу.

СКАЖІТЬ. Ви прочитали статтю у Вікіпедії «Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької» та виокремили факти, необхідні для власного опису цієї пам'ятки культури. Назвіть ті факти, які ви обрали. Як ми можемо їх об'єднати за темами?

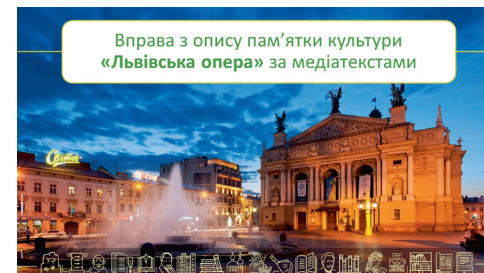

ВАЖЛИВО. Тут доречно буде повторити інформацію з вправи 1 про Вікіпедію та джерела, на які вона посилається. Зокрема, запитати учнів, чи звернули вони увагу під час читання на примітки наприкінці матеріалу: з яких саме статей укладачі цієї статті брали інформацію. Здебільшого там указано наукові статті, тож це буде підказкою для подальшої роботи.

ПРИМІТКА. Учитель питає кількох учнів (за їхнім бажанням), інші доповнюють факти за необхідності. Радше за все, учні оберуть факти з таких тематичних рубрик, за якими має будуватися опис:

- історія будівництва, відкриття та функціонування театру до наших часів;
- архітектурний стиль споруди;
- опис зовнішнього вигляду будівлі. Екстер'єр;
- опис інтер'єру;
- цікаві факти про Львівську оперу.

Стислий виклад фактів (інформація для вчителя, наводиться за статтею з Вікіпедії «Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької»).

Для приміток:

Історія будівництва, відкриття та функціонування театру до наших часів

- Будівництво театру розпочалось у червні 1897 року за проєктом архітектора Зигмунта Горголевського — автора багатьох монументальних споруд Польщі й Німеччини.
- Відкрився театр для глядача 4 жовтня 1900 року прем'єрою лірико-драматичної опери «Янек» Владислава Желенського — про життя карпатських верховинців. Головну партію співав український тенор Олександр Мишуга. В урочистому відкритті взяли участь письменник Генрик Сенкевич, композитор Ігнацій Ян Падеревський та делегації з різних європейських театрів.
- Театр іменувався Великим міським театром і працював до 1934 року.
- У 1934 році театр був закритий через фінансову скруту. У грудні 1939 року зі входженням львівського воєводства до складу СРСР Великий міський театр було перейменовано на Львівський державний театр опери та балету з підпорядкуванням його Міністерству культури України.
- У 1939–1945 роках театр пережив установлення окупаційної влади (спочатку російської, потім німецької) й остаточно включення Західної України до СРСР.
- У воєнні роки театр продовжував працювати, сезон 1941-42 років був відкритий оперою «Запорожець за Дунаєм», пізніше ставились опери переважно італійських та німецьких композиторів.
- У повоєнні роки репертуар театру збагатився операми та балетами українських композиторів.
- У сторіччя від дня народження Івана Франка (1956 року) театру було надано його ім'я. У кінці 1970-х років театр закритися на реставрацію.
- У 2000 році театр святкував сторічний ювілей. Було вирішено, що Указ про надання театрові імені Івана Франка «втратив чинність», і тому його замінили на ім'я Соломії Крушельницької.

Архітектурний стиль споруди

- Міський театр став однією з найвизначніших споруд Львова, збудованих наприкінці періоду, який в історії архітектури характеризується як «історизм», або «еклектика». Стилiстично споруда відноситься до неоренесансу та необароко. Присутні також елементи модерну [7]. Застосовано велику кількість форм обидвох стилів та рясне скульптурне декорування. Ретельно опрацьовані й декоровані всі фасади, а не лише головний, оскільки споруда не входить у жодну лінійну забудову й має достатньо добрий круговий огляд.

Опис зовнішнього вигляду будівлі. Екстер'єр

- Основою головного фасаду є складний портик, опертий на коринфські колони колосального ордеру і потрійну аркаду, архівольти якої, у свою чергу, стоять на іонічних колонах. Портик вінчає утворений гербовими щитами фриз і трикутний, багато декорований скульптурою фронтон.

- Найбільш декорованою частиною головного фасаду є поле трикутного фронтону розмірами 4,2×20 м. Його прикрашає скульптурна композиція Антонія Попеля «Радощі та страждання життя». На краях фронтону розміщені дві бронзові скульптурні групи із крилатими символічними постатями. Зліва — «Комедія і драма», справа — «Музика». На вершині — статуя «Слави» з позолоченою пальмовою гілкою, піднятою над головою. Гілка символізує нагороду тим, хто присвятив себе мистецтву. Усі скульптури авторства Петра Війтовича.
- На краях другого ярусу головного фасаду в півциркульних нішах встановлено дві триметрові сидячі алегоричні статуї. Зліва жінка з маскою авторства Антонія Попеля уособлює Комедію, справа жінка з ножом — Трагедію, скульптор Тадеуш Баронч. Дах театру двосхилий, над сценою влаштовано чотирикутний у плані купол.

Для приміток:

Опис інтер'єру

- Проект інтер'єру театру також виконано Зигмунтом Горголевським. Живопис та скульптура створені цілою плеядою тогочасних живописців та скульпторів.
- Вестибюль вирішений у формі двоярусних і триповерхових лоджій, згрупованих навколо єдиного об'єму освітленого денним світлом через велике багатосекційне дахове вікно («ліхтар»).
- На північній та південній стінах фойє змонтовано по чотири великих дзеркала, через що фойє відоме також під назвою «Дзеркальна зала».
- Зала глядачів чотириярусна, у плані має форму ліри. Має 44 ложі й розрахована на 1002 осіб. «Сліпих» і «глухих» місць немає. Арку сцени увінчують фігури генія й ангела з гербом Львова. Автор — Петро Війтович. Металеву протипожежну завісу, що відділяє зал від сцени, розписав Ян Дюль. Розпис представляє краєвид Львова зі сторони Стрийського узгір'я.
- Одна з головних прикрас театру — завіса «Парнас». Намальована в Римі польським художником Генриком Семирадським, обрамлена мереживним бордюром італійського художника Ретроссі за ескізом Семирадського. Сюжет картини — роздуми про сенс життя й людської діяльності. Події відбуваються на горі Парнасі при вівтарі Аполлона, під яким розташовані жриця Піфія, богиня Феміда й вісім муз з атрибутами. Перед встановленням у театрі завіса експонувалась у Римі та Львові. Вперше опущена 13 січня 1901 року.

Цікаві факти про Львівську оперу (в науковому тексті не акцентовані, на них не наголошується спеціально)

- Обговорення проекту Львівського театру було дуже бурхливим, але на конкурс 1895 року надійшло лише два проекти, які розглядалися без розкриття авторства під умовними «гаслами».
- Завіса «Парнас» перед встановленням у театрі експонувалась у Римі та Львові як окремий художній твір. При піднятті, щоби зберегти цілісність живопису, вона не згортається, а вміщується у спеціальний протипожежний металевий футляр.
- Зображення Львівського оперного театру міститься на 20-гривневій банкноті взірця 2003 року.

- Акцент на описі враження, яке справила пам'ятка культури на автора.
- Роль уяви, певного вимислу в художньому описі.
- Активне використання художніх засобів виразності (художніх порівнянь, епітетів, метафор, символів).
- Естетична оцінка пам'ятки культури.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА УЧНІВ ІЗ ТЕКСТОМ У ХУДОЖНЬОМУ СТИЛІ

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням самостійно прочитати текст, написаний у художньому стилі [4], і проаналізувати в ньому специфічні ознаки художнього стилю (див. роздатковий матеріал «Львівська Опера має також і свої романтичні легенди»).

ОБГОВОРЕННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ.

Текст присвячено славетній завісі Львівського театру «Парнас». Основою зображеного стали й історичний факт (створення завіси Генриком Семирадським і його дарування Львівському театру), й легенда, й авторська уява. Автор додає художні деталі, які не є фактами і яких він не міг бачити, але уявляє («художник виявився напрочуд доброю людиною», «львів'яни втратили дар мови», «щойно настав ранок, вони вже стояли біля дверей», «художник зацікавився суперечкою», «замовники, похнюпившись, вийшли» та ін.).

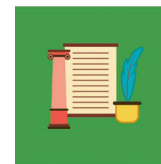
Автор хоче акцентувати естетичну цінність завіси підкресленням унікальної історії, пов'язаної з нею легенди, постійно до власних вражень захвату додає враження тих, хто її побачив уперше, бачив потім тощо. Для цього автор активно використовує епітети на кшталт «чудова завіса», «помпезна і урочиста завіса і будівля», «відомий художник», «добра людина», «прекрасний вчинок», «вишуканий смак» та інші, які підкреслюють його захват і художником та його вчинком, і завісою, і власне самою легендою.

ОБГОВОРЕННЯ ОЗНАК ХУДОЖНЬО-ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ ОПИСУ

ЗАПИТАЙТЕ. Якщо нам треба описати Львівську оперу в публіцистичному стилі, тобто в тексті, який, наприклад, був би розміщений у журналі, на рекламно-туристичному порталі як запрошення відвідати Львів, або в телевізійній чи радіопрограмі про цікавинки Львова, чи могли б ми використати повністю науковий чи художній тексти? Чи цього достатньо? Чи ми мали би створити текст-опис за іншими правилами?

СКАЖІТЬ. Медіатекст має поєднувати в собі факти, обрані за принципом цікавості для аудиторії (якщо в науковому тексті на цікавинках не наголошено окремо, то в публіцистичному тексті такі наголоси завжди робить автор). Крім того, елементи опису обрані таким чином, щоби читач уявив собі те місце, де він не був; так створюється «ефект присутності». А художні засоби в текстах цього стилю добираються з огляду на завдання передати враження від пам'ятки культури, передати живу емоцію. Таким чином, у публіцистичному тексті ми знову бачимо поєднання фактів з оцінками,

Опис у художньому стилі

- Звуження теми, обрання певної деталі, елемента, риси, які вразили автора.
- Акцент на описі враження, яке справила пам'ятка культури на автора.
- Роль уяви, певного вимислу в художньому описі.
- Активне використання художніх засобів виразності (художніх порівнянь, епітетів, метафор, символів).
- Естетична оцінка пам'ятки культури.

Урок №8

Особливості будови опису пам'яток історії та культури. Вибірковий уривок переклад розповідного тексту з елементарним описом пам'яток історії та культури в художньому стилі.

Львівська Опера має також і свої романтичні легенди

Дуже цікава легенда пов'язана з чудовою завісою «Парнас» Львівської Опери, яка справно служить театру вже понад сто років. Коли будівництво театру йшло до завершення, засновники Опери вирішили, що завіса у ній має бути такою ж помпезною і урочистою, як і сама будівля і вони посилали знавця-спеціаліста у театрі Барони, аби ті підбрали зразок завіси, який би найкраще пасував до Львова.

Найбільше посланцям сподобався завісу у Міланському театрі і в театрі Кракова. Як потім з'ясувалося, їх автором був відомий художник Генрик Семирадський (до речі, поляк, який народився в Україні). Йому і зробили замовлення на театральну завісу.

Майже чотири роки, поки тривало будівництво театру, митець працював над своїм шедевром, але, на превеликий жаль, коли робота була закінчена і треба було відкривати театр, виявилось, що грошей на викуп завіси засновники не мають. Театр будували здебільшого на пожертви меценатів, але вони усі сказали, що більше грошей не дадуть.

Замовники, похнюпившись, вирушили до Італії і повідомили Семирадському, що грошей, щоб заплатити за його роботу, немає.

Художник виявився нагрозно доброю людиною, не розчарувався, а поїв із до своїх майстрів і показав завісу. Львів'яни втратили дар мови і цілий день простояли, мліючиши шедевром, про який вони стільки мріяли. Уже пізно ввечері, гостей попросили залишити майстерню. Цілу ніч львівські шанувальники мистецтва сперечалися про художню вагу великої картини, а щойно настав ранок, вони вже бігли біля дверей майстерні і бігали Семирадському ще раз показати їм завісу, аби розв'язати місцеву суперечку. Художник сам зацікавився суперечкою і разом із гостями провів біля завіси декілька годин.

Наступного дня львів'янам треба було вже вирушити додому і вони знову благали майстра востанє показати їм свій шедевр.

Тоді Генрик Семирадський зрозумів, що ніхто так не поцінує і не полюбить його картини, як ці люди, і ніде у світі воно не буде так гарно виглядати, як у тому місці, для якого була призначена. І митець зробив прекрасний вчинок — подарував під свого натхнення Львівській Опері. Це було являч напередодні відкриття театру у 1900 році, а вже 1902 року художник помер, але його чудова робота і дотепер тишить вишуканий художній смак львів'ян.

Джерело:
за публікацією «Легенди Львівської Оперного театру»
<http://lyvivopera.com.ua/2014/11/8.html>

емоціями, припущеннями та авторськими коментарями. Тому ми можемо говорити про поєднання різних стилів і назвати цей стиль художньо-публіцистичним.

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням створити схему опису в художньо-публіцистичному стилі.

 ЗАПИТАЙТЕ, що саме ми візьмемо для такого опису з наукового та художнього стилів.

Продемонструйте слайд презентації «Опис у художньо-публіцистичному стилі».

- Історія пам'ятки: цікаві факти про задум, будівництво, відкриття та існування пам'ятки до наших часів.
- Опис зовнішнього вигляду пам'ятки: враження, екстер'єр, архітектурний стиль споруди.
- Опис інтер'єру: враження відвідувача, цікаві й вражаючі елементи інтер'єру.
- Цікаві факти й коментарі, легенди, унікальні факти щодо пам'ятки (журналістський ексклюзив).
- Звернення до читача / глядача (причини, за якими ви маєте побачити цю пам'ятку).

КОЛЕКТИВНА РОБОТА УЧНІВ ІЗ МЕДІАТЕКСТОМ У ХУДОЖНЬО-ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ СТИЛІ

 ЗАПРОПОНУЙТЕ учням переглянути телевізійний сюжет 24 каналу про Львівську оперу «Легенди Львова: найгарніший театр Європи — Оперний театр». [5]

Текст сюжету:

Оперний театр у Львові — архітектурна перлина міста. Зведений він у стилі неоренесансу та визнаний одним із найгарніших театрів Європи.

Будували його впродовж чотирьох років, за проектом архітектора Зигмунта Горголевського. Великий театр у Львові порівнювали з Паризькою та Віденською оперою, а для глядача він відкрився 4 жовтня 1900 року.

Над головним карнизом фасаду височать статуї восьми муз, над ними ще й десятифігурна композиція «Радощі і страждання життя». Угорі оперний прикрашає скульптурна тріада крилатих бронзових постатей Генія драми і комедії, трагедії, а в центрі — Слави. Остання тримає в руках золоту пальмову гілку. Ці скульптури творили видатні львівські митці Попель, Баронч та Війтович.

Інтер'єр львівської опери вражає не менше, ніж зовнішній вигляд. Усередині приміщення прикрашене позолотою, різнокольоровим мармуром, декоративними розписами. Для оздоблення знадобилося декілька кілограмів справжнього золота. Чотирирусний глядацький зал має форму ліри і вміщує понад тисячу людей.

Львівський оперний театр носить ім'я співачки, яку ще за життя визнали найвидатнішою у світі. Славу вона здобула саме на цій сцені — на сцені театру опери та балету імені Соломії Крушельницької. [5]

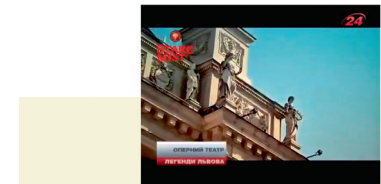
Для приміток:

Опис у художньо-публіцистичному стилі

- **Історія пам'ятки:** цікаві факти про задум, будівництво, відкриття та існування пам'ятки до наших часів.
- **Опис зовнішнього вигляду пам'ятки:** враження, екстер'єр, архітектурний стиль споруди.
- **Опис інтер'єру:** враження відвідувача, цікаві й вражаючі елементи інтер'єру.
- **Цікаві факти й коментарі,** легенди, унікальні факти щодо пам'ятки (журналістський ексклюзив).
- **Звернення до читача / глядача** (причини, за якими ви маєте побачити цю пам'ятку).

«Легенди Львова: найгарніший театр Європи — Оперний театр»
<https://www.youtube.com/watch?v=3j0m1k1k1k1>

ЗАПИТАЙТЕ в учнів, чи були для них нові факти в цьому медіатексті? (Ні, факти нам переважно всі відомі, є тільки нові деталі, але цікаво акцентовані, подані інакше.)

Для приміток:

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням усно проаналізувати цей ролик на предмет ознак у ньому художньо-публіцистичного стилю (за схемою слайду «Опис у художньо-публіцистичному стилі»).

- **Історія пам'ятки: цікаві факти про задум, будівництво, відкриття та існування пам'ятки до наших часів.** У сюжеті йдеться про те, що його будували протягом чотирьох років за проектом архітектора Зигмунта Горголевського і що відкрився він 4 жовтня 1900 року.
- **Опис зовнішнього вигляду пам'ятки: враження, екстер'єр, архітектурний стиль споруди.** У сюжеті згадуються численні статуї на фасаді: восьми муз над головним карнизом, десятифігурна композиція «Радощі і страждання життя», триада крилатих бронзових постатей — Драми, Комедії, Трагедії, скульптура Слави (що тримає в руках пальмову гілку).
- **Опис інтер'єру: враження відвідувача, цікаві й вражаючі елементи інтер'єру.** Автор сюжету зауважує, що інтер'єр Львівської опери вражає не менше, ніж зовнішній вигляд, а приміщення оздоблене декоративними розписами, різнокольоровим мармуром та позолотою, для якої знадобилося кілька кілограмів справжнього золота.
- **Цікаві факти й коментарі, легенди, унікальні факти щодо пам'ятки (журналістський ексклюзив).** Цікавим є той факт, що натурниця, яка позувала скульпторам, була на четвертому місяці вагітності. Тому скульптура на верхівці театру має округлий живіт.

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА УЧНІВ ІЗ ТЕКСТОМ У ХУДОЖНЬО-ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ СТИЛІ

ЗАПРОПОНУЙТЕ учням проаналізувати текст на предмет ознак у ньому художньо-публіцистичного стилю. **ПОПРОСИТЬ** їх усно проілюструвати план-схему ознак художньо-публіцистичного стилю, подану на слайді «Опис у художньо-публіцистичному стилі».

Для індивідуальної роботи пропонується два тексти: учні, які сидять за однією партою, отримують різні варіанти (див. роздатковий матеріал — «Оперний театр у Львові» і «Львівський оперний театр»).

ПРИКЛАД аналізу тексту «Оперний театр, Львів: цікаві факти про визначні пам'ятки»

- **Історія пам'ятки: цікаві факти про задум, будівництво, відкриття та існування пам'ятки до наших часів.** Великий Оперний театр будувався за проектом відомого європейського архітектора Зигмунда Горголевського, який є автором багатьох монументальних споруд у Німеччині та Польщі. Театр має незвичайне місце розташування, оскільки за задумом митця будівля вимагала особливих умов. Саме тому в 1897 році на головному проспекті Львова був закладений перший камінчик у фундамент Оперного театру на річці Полтва, яка була схована в підземний бетонний колектор.

Урок №8

Особливості будови опису пам'яток історії та культури. Вибірковий усний переклад розповідного тексту з елементами опису пам'яток історії та культури у художньому стилі.

Оперний театр у Львові

Без найменших сумнівів можна сказати, що Львівський Оперний театр — серце сучасного міста, один з найкрасивіших театрів Європи та світу. Ця помпезна архітектура глибоко вражає своєю величністю, красою та творчавою майстерністю. Саме будівлю незабутньо-яскраво переплітаються різними архітектурними стилями європейських країн.

Великий Оперний театр будували за проектом відомого європейського архітектора Зигмунда Горголевського, який є автором багатьох монументальних споруд у Німеччині та Польщі. Названа феєрична споруда має видатну історію створення сучасного Львова — Славой Крушельницької, місцевого жителя стало національним гордістю народу. Театр має незвичайне місце розташування, так як за задумом митця будівля вимагала особливих умов. Саме тому у 1897 році на головному проспекті Львова був закладений перший камінчик у фундамент Оперного театру на річці Полтва, яка була схована в підземний бетонний колектор. А саму річку Славой Крушельницької побачили в підземеллі Опері, де розташувалися тематична хойла з назвою «Львів берег».

Будівництво тривало близько трьох років за фінансуванням міської влади та прохоті громадян Львова. Над зведенням та оздобленням фантастичної споруди працювали найкращі європейські та львівські майстри: М. Герасимович, Т. Попель, П. Вайтович, Е. Печ, Т. Баронч, А. Попель, З. Равдарський, С. Ройдан та інші.

Видатні фасади театру дуже складні та різноманітні: колонни, балюстрада, ніші, алегоричні скульптурні постаті, виконані у стилі відродженого неоренесансу. Багатий скульптурний декор просто вражає: давньогрецькі музи, сучасні фігури Трагедії з мисливцем в руці та Комедії з маскою, десятифігурна композиція «Радощі і страждання життя», статуя бронзових фігур Гніву, драми, комедії та трагедії, а в центрі — Слава з пальмовою гілкою, яка має свою давню історію: кажуть, що вона вагітна.

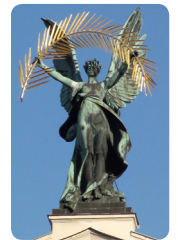
Внутрішній інтер'єр театру навідив зачарує своєю вишуканою розкішшю, елегантно-романтичним оздобленням та великою декоративною цінністю. На щільно до глядацької залу, гості театру можуть милуватися дивовижним мистецтвом, мистецтвами з дорозумінням помпезності, мистецтвами з кольорового мармуру, неперервними шередами художнього розпису, чисельними скульптурними витворами та елегантним інтер'єром у позолоті, на якій було витратено не один кілограм золота.

Підвізана зала нагадує форму луски і має чотири рівні. Вона вміщує близько 2000 тисяч відвідувачів. Загальну картину залу завершує декоративна завеса «Львівська», створена відомим мистецтвом того часу Фердинандом Смирдарським. Словачка, що він працював над унікальним полотном останні роки свого життя в Римі. Але вийшло так, що замовники не змогли виплатити завісу через брак грошей. Тоді Смирдарський звачується на благотворний виступ і дарує театру цю неперевершувати сценічну завесу.

Приміщення відкрито Великого Мисливця театру відбулося 4 жовтня 1900 року, де зібралася увся еліта тогочасного мистецтва і делегації з європейських театрів. В той день на сцені відбулася прем'єра двоєдиальної опери «Якщо» В. Желенського, в ній головну партію виконав Олександр Мисюра — видатний український тенор.

Сьогодні Львівський театр Опери та Балету м. С. Крушельницької гримав найвідоміші опери і балетні колективи з усього світу.

Джерело:
«Vasaton Lviv. Екскурсія по Львові та околицях»
<http://vasaton.lviv.ua/pl/operny>

 ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ. Письмовий переказ тексту, що містить опис пам'ятки історії чи культури. Можна запропонувати учням переглянути сюжети місцевого телебачення чи програми із загальнонаціональних каналів, наприклад, сюжет телеканалу Київ. [3]

Для приміток:

СЛОВНИК

Балюстрада — поручні балконів, галерей і т. ін., утворені з ряду фігурних стовпчиків або колонок, з'єднаних зверху перекладиною. [1]

Карниз — виступ, що завершує горішню частину стіни або міститься над вікнами, дверима. [2]

Неоренесанс — один із історичних стилів середини XIX століття, що заново використовує елементи стилів епохи Відродження. Характеризується тяжінням до симетрії, прямокутними планами з внутрішніми двориками, використанням піластр (вертикальний виступ стіни, що умовно зображує колону) та рустики (облицювання зовнішніх стін чотирикутним камінням, передня сторона яких залишена неотесаною або отесана грубо). [8]

Тріада — єдність, утворювана трьома окремими особами, предметами, поняттями або частинами, елементами. [10]

ДЖЕРЕЛА

1. БАЛЮСТРАДА [Електронний ресурс] // Словник української мови. – 1979. – Режим доступу до ресурсу: <http://sum.in.ua/s/baljustrada>.
2. КАРНИЗ [Електронний ресурс] // Словник української мови. – 1979. – Режим доступу до ресурсу: <http://sum.in.ua/s/karnyz>.
3. Кінопам'ятники у Києві : шукаємо ідеї для кіноперегляду [Електронний ресурс] // Телеканал Київ. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=IXdcVnc1Whs&list=PLIGNgJeEMVGPQcfZYrfS5r9beG8HU3RDz&index=10>.
4. Легенди Львівського Оперного театру [Електронний ресурс] // Livejournal-акаунт Grzegorz. — 04.10.2015. — Режим доступу до ресурсу: <https://grzegorz.livejournal.com/524135.html>.
5. Легенди Львова: найгарніший театр Європи — Оперний театр [Електронний ресурс] // 24 канал. — 23.07.2014. — Режим доступу до ресурсу: https://24tv.ua/legendi_lvova_naygarnishiy_teatr_yevropi_operniy_teatr_n467180.
6. Львівський національний академічний театр опери та балету імені Соломії Крушельницької [Електронний ресурс] // Вікіпедія. — Б. р. — Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Львівський_національний_академічний_театр_опери_та_балету_імені_Соломії_Крушельницької
7. Львівський оперний театр (м.Львів): карта, фото, опис (Театр опери та балету ім. С. Крушельницької) [Електронний ресурс] // Дримба. — Б. р. — Режим доступу до ресурсу: <https://drymba.com/uk/1032156-teatr-opery-ta-baletu-im-krushelnyskoyi-lviv>.

Для приміток:

A series of horizontal dotted lines for writing notes.